

Suvestinė redakcija nuo 1998-12-18 iki 2005-03-14

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1996, Nr. [84-2002](#), i. k. 0961010ISTA00I-1494

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MENO KŪRĖJO IR MENO KŪRĖJŲ ORGANIZACIJŲ STATUSO
Į S T A T Y M A S**

1996 m. rugpjūčio 15 d. Nr. I-1494
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato socialines garantijas profesionalaus meno kūrėjams, jų organizacijų veiklos pagrindus, turtines teises ir valstybės paramą.

2 straipsnis. Įstatyme vartojamos pagrindinės sąvokos

1. **Meno kūrėjas** – fizinis asmuo, kuriantis meno vertybes (meno kūrinius) ar (ir) meniškai atliekantis kūrinius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-943](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 111-3058 (1998-12-18), i. k. 0981010ISTAVIII-943

2. **Meno kūrėjų organizacija** – savanoriškas meno kūrėjų susivienijimas (asociacija, draugija, sąjunga), sudarytas jos narių kūrybiniais, kultūriniais ir socialiniams poreikiams tenkinti, meno kūrėjų laisvėms ir teisėms ginti, šalies kultūrai plėtoti. Meno kūrėjų organizacija yra ne pelno organizacija. Meno kūrėjai vienijasi pagal meno (dailės, muzikos, literatūros ir kt.) sritis arba tokių sričių derinius.

**II SKYRIUS
MENO KŪRĖJŲ IR JŲ ORGANIZACIJŲ TEISINĖ PADĖTIS**

3 straipsnis. Meno kūrėjo statuso įgijimas

1. Meno kūrėjo statuso pagrindas – profesionali, t.y. nemėgėjiška, aukšto meistriškumo meninė kūryba.

2. Meno kūrėjo teisinio statuso įgijimas nėra siejamas su jokiais sutartiniais darbo santykiais. Meno kūrėju laikomas asmuo, sukūręs meno kūrinių, kurių estetinė vertė yra pripažinta bent vienu iš šių būdų:

1) aukštos kvalifikacijos vertintojai (menotyrininkai, meno kritikai, meno kūrėjai) tuos kūrinius savo straipsniuose, recenzijose, studijose pripažino profesionaliu menu;

2) meno kūrinys buvo įvertintas tarptautine, nacionaline, meno kūrėjų organizacijos premija arba jos autorius tapo profesionalaus meno konkurso laureatu;

3) už pedagoginę veiklą asmeniui, kaip meno kūrėjui, buvo suteiktas pedagoginis mokslo vardas arba garbės vardas;

4) asmuo, teigiamai ir visapusiškai įvertinus jo kūrybą, yra priimtas į meno kūrėjų organizaciją, įregistruotą ir veikiančią pagal šį įstatymą.

4 straipsnis. Meno kūrėjų socialinės garantijos ir kūrybinės veiklos skatinimas

1. Valstybinių pensijų skyrimo tvarką, socialinį draudimą ir kitas meno kūrėjų socialines garantijas nustato įstatymai.

2. Valstybės stipendijos meno kūrėjams skiriamos jų kūrybinei veiklai skatinti. Stipendijų skyrimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-943](#), 1998-11-26, *Žin.*, 1998, Nr. 111-3058 (1998-12-18), i. k. 0981010ISTAVIII-943

5 straipsnis. Meno kūrėjų organizacijos veikla

1. Meno kūrėjų organizacija veikia laikydamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos, šio ir kitų įstatymų, vadovaudamasi savo įstatais.

2. Meno kūrėjų organizacijų steigimą, organizacinę struktūrą, veiklą ir likvidavimą reglamentuoja Visuomeninių organizacijų įstatymas arba Asociacijų įstatymas, jeigu šis įstatymas nenustato ko kita.

6 straipsnis. Meno kūrėjų organizacijų teisės

1. Meno kūrėjų organizacija gina savo narių kūrybines, socialines, autorines teises, atstovauja savo nariams valstybės valdžios, teismo, autorių teisių gynimo ir kitose institucijose.

2. Meno kūrėjų organizacija remia savo narių kūrybą, informuoja apie savo veiklą, steigia visuomenės informavimo priemones, užsiima leidyba. Organizacija turi visas kitas įstatymų nustatytas visuomeninės organizacijos arba asociacijos teises.

3. Po 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo atkurta (reorganizuota) ir iki 1993 m. liepos 1 d. įregistruota meno kūrėjų organizacija (kūrybinė sąjunga) yra iki jos atkūrimo (reorganizacijos) veikusios ir po atkūrimo (reorganizacijos) įregistruotuose jos įstatuose nurodytos organizacijos turtinių ir asmeninių neturtinių teisių perėmėja.

7 straipsnis. Meno kūrėjų organizacijos steigėjai ir nariai

1. Meno kūrėjų organizacijos steigėjai turi būti ne jaunesni kaip 18 metų Lietuvos Respublikos piliečiai, įgiję meno kūrėjo statusą, apibrėžtą šio įstatymo 2 ir 3 straipsniuose. Steigiamajame suvažiavime (konferencijoje, susirinkime) turi dalyvauti ne mažiau kaip 25 steigėjai.

2. Meno kūrėjų organizacijos narystę nustato jos įstatai ir šis įstatymas.

3. Meno kūrėjų organizacijos narystė nesiejama su tautybe, religija, politinėmis pažiūromis.

4. Meno kūrėjai ne Lietuvos Respublikos piliečiai priimami į meno kūrėjų organizaciją, kai jos įstatuose yra apibrėžta tokių asmenų narystės forma (asocijuotas narys, užsienietis narys, narys korespondentas, garbės narys) ir aptartos tokių narių teisės.

III SKYRIUS

MENO KŪRĖJŲ ORGANIZACIJOS TURTAS

8 straipsnis. Meno kūrėjų organizacija – turto savininkė

1. Meno kūrėjų organizacija yra jai nuosavybės teise priklausančio turto savininkė, pagal įstatymus šį turtą valdo, juo naudojasi ir disponuoja.

2. Organizacijos nariai, tiek išstodami iš organizacijos, tiek nutraukus jos veiklą, jokių teisių į šį turtą neturi.

3. Likviduojančioji institucija, patenkinusi teisėtus kreditorių reikalavimus, atsiskaičiusi su asmenimis, dirbusiais pagal darbo sutartį, likviduotos organizacijos turtą perduoda Kultūros ministerijai, o ministerijos sudaryta komisija sprendžia šio turto panaudojimo klausimus atsižvelgdama į aktualiausius meno kūrėjų sąjungų poreikius.

9 straipsnis. Meno kūrėjų organizacijos turtas ir pajamų šaltiniai

1. Meno kūrėjų organizacijai nuosavybės teise įstatymų nustatyta tvarka gali priklausyti nekilnojamasis turtas ir kilnojamasis turtas, reikalingas jos veiklai.

2. Meno kūrėjų organizacijos pajamų šaltiniai:

1) organizacijos narių stojamieji ir metiniai mokesčiai;

- 2) organizacijos įmonių pajamos;
 - 3) paveldėtas turtas;
 - 4) Lietuvos Respublikos ir užsienyje gyvenančių fizinių bei juridinių asmenų perduotas organizacijai turtas (parama, labdara, dovanos) ir lėšos;
 - 5) valstybės ir savivaldybės skiriamos tikslinės lėšos;
 - 6) pajamos už nuomojamą turtą;
 - 7) kitos teisėtos pajamos.
3. Valstybės biudžeto lėšos meno kūrėjų organizacijoms gali būti skiriamos šių organizacijų pateiktoms ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos patvirtintoms programoms finansuoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-943](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 111-3058 (1998-12-18), i. k. 0981010ISTAVIII-943

10 straipsnis. Nuosavybės teisė į nekilnojamąjį turtą, kuris meno kūrėjų organizacijai valstybės institucijų buvo perduotas iki 1990 m. kovo 11 d.

1. Šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nurodytai ir pagal šį įstatymą įregistruotai meno kūrėjų organizacijai nuosavybės teise priklauso nekilnojamasis turtas (pastatai, patalpos), kuris 1990 m. kovo 11 d. pagal tuo metu galiojusius teisės aktus priklausė meno kūrėjų organizacijoms (kūrybinėms sąjungoms) ir buvo įrašytas į šių organizacijų balansą. Nuosavybės teisių į šį turtą nustatymo tvarką reglamentuoja Vyriausybė.

2. Meno kūrėjų organizacijos nuosavybėn neatlygintinai perduodamas pagal panaudos sutartis jos valdomas nekilnojamasis turtas. Tokio turto sąrašus sudaro ir patvirtina Vyriausybė.

11 straipsnis. Meno kūrėjų organizacijos teisė steigti įmones ir viešąsias įstaigas bei kitas ne pelno organizacijas

Įstatymų nustatyta tvarka meno kūrėjų organizacija turi teisę steigti įmones, taip pat viešąsias įstaigas bei kitas ne pelno organizacijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-943](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 111-3058 (1998-12-18), i. k. 0981010ISTAVIII-943

12 straipsnis. Meno kūrėjų organizacijos viešųjų įstaigų ir personalinių(individualių) įmonių turtas

1. Meno kūrėjų organizacijos viešosios įstaigos turtą sudaro steigėjų jai perduoti pastatai, kitas ilgalaikis turtas, kilnojamasis turtas, finansiniai ištekliai ir kitas su viešosios įstaigos veikla susijęs turtas. Valstybės ar savivaldybės turtas meno kūrėjų organizacijos viešajai įstaigai gali būti perduotas laikinai neatlygintinai naudotis panaudos pagrindais.

2. Meno kūrėjų organizacijos - individualios įmonės steigėjos perduotą įmonei turtą įmonės administracija valdo, juo naudojasi ir disponuoja patikėjimo teise pagal organizacijos valdymo institucijos patvirtintus nuostatus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-943](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 111-3058 (1998-12-18), i. k. 0981010ISTAVIII-943

IV SKYRIUS MENO KŪRĖJŲ ORGANIZACIJŲ FONDAI, SUSIVIENIJIMAI, SUTARTYS

13 straipsnis. Meno kūrėjų organizacijų fondai

Meno kūrėjų organizacijos savo narių socialinei apsaugai gerinti gali steigti labdaros ir paramos bei kitus įstatymų nustatytus fondus. Fonduose kaupiamų lėšų naudojimo tvarką nustato atitinkami įstatymai ir fondų įstatai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-943](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 111-3058 (1998-12-18), i. k. 0981010ISTAVIII-943

14 straipsnis. Meno kūrėjų organizacijų susivienijimai

1. Meno kūrėjų organizacijos turi teisę vienytis į susivienijimus (federacijas, asociacijas). Susivienijimą gali steigti ne mažiau kaip trys organizacijos. Susivienijimai steigiami ir veikia šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2. Meno kūrėjų organizacijos, steigdamos susivienijimą, turi šio įstatymo ir įstatų nustatyta tvarka priimti atitinkamą sprendimą ir įgalioti savo narius atstovauti organizacijoms susivienijimo steigiamajame suvažiavime (konferencijoje, susirinkime).

3. Meno kūrėjų organizacijos ir jų susivienijimai gali įstoti į tarptautines visuomenines meno kūrėjų organizacijas, kurių tikslai ir veikla neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, šiam ir kitiems įstatymams.

15 straipsnis. Meno kūrėjų organizacijų sutartys

Meno kūrėjų organizacijos ir jų susivienijimai, atstovaudami meno kūrėjų asmeniniams ir bendriems neturtiniams bei turtiniams interesams, gali sudaryti sutartis su Vyriausybe (ministerijomis ir kitomis valstybės institucijomis bei savivaldybėmis) dėl ilgalaikių meninės kūrybos rėmimo programų, kūrybinių komandiruočių į užsienio valstybes, valstybinių stipendijų, bendradarbiavimo su kitų šalių meno kūrėjų organizacijomis ir kt.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-943](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 111-3058 (1998-12-18), i. k. 0981010ISTAVIII-943

Lietuvos Respublikos meno kūrėjų ir jų organizacijų įstatymo 2, 4, 9, 11, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas